

Beata Marta P a r y s i e w i c z, *Wychowanie do miłości. Studium z duszpasterstwa rodzin*, Lublin: Wydawnictwo KUL 2010, ss. 536.

Z uznaniem należy przyjąć powstanie i ukazanie się studium z duszpasterstwa rodzin dotyczącego zagadnienia wychowania do miłości autorstwa Beaty M. Parysiewicz. Studium powstaje wtedy, gdy coraz bardziej w świecie dominować zaczynają postawy hedonistyczne i utylitarystyczne z liberalnymi tendencjami wywołującymi szczególnie wśród młodych ludzi zamęt, utrudniając im odnalezienie sensu chrześcijańskiej tożsamości.

B. Parysiewicz w recenzowanej pracy prezentuje zagadnienie wychowania do miłości, pojmowanego jako dążenie do najwyższej wartości, do której prowadzą różne drogi i ścieżki. Pojęcie całościowej wizji miłości uwzględniającej Boga-Miłość i człowieka pochodzącego z Miłości oraz dążącego do Miłości, kładącej nacisk na przygotowanie do życia w miłości poprzez wychowanie chrześcijańskie, które jest wychowaniem personalistycznym, wskazanie zadania Kościoła i jego duszpasterskiego programu – stanowią główną wartość pracy.

Książka jest bardzo dobrze napisana tak pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Wysunięte tezy, podejmujące wychowanie do miłości są bardzo wnikliwie uzasadnione dzięki bogatemu materiałowi źródłowemu i literaturze pomocniczej. Cały układ rozprawy jest jasny do odczytania i komplementarny.

Praca składa się z czterech rozdziałów. W pierwszym, noszącym tytuł: *Podstawy wychowania do miłości*, ukazano pojmowanie miłości chrześcijańskiej z punktu widzenia filozofii miłości i teologii miłości oraz zaprezentowano wybrane współczesne teorie miłości, mające wpływ na indywidualny rozwój człowieka. W drugim rozdziale, zatytułowanym *Charakterystyka wychowania do miłości*, autorka ukazuje człowieka wprowadzanego w świat wartości, które stanowią warunek jego rozwoju na wszystkich etapach egzystencji. Omawia środowisko wychowania, które dysponując odpowiednimi środkami i metodami, realizuje proces wychowawczy. Trzeci, najkrótszy rozdział pracy – *Uwarunkowania wychowania do miłości* określa proces wychowawczy warunkujący efektywność pracy. Autorka uwzględniła w nim stan kultury, sytuację Kościoła, którego posłannictwem jest jednoczenie ludzi z Bogiem, oraz niepokojące przemiany zachodzące w procesie wychowania, takie jak np. liberalizacja czy źle pojmowany indywidualizm. Rozdział czwarty, zatytułowany *Kierunki wychowawczego działania duszpasterstwa rodzin w wychowaniu do miłości*, ujmuje zagadnienie małżeństwa i rodziny z punktu widzenia teologii, ukazując je jako „kościół domowy”, w którym kształtuje się postawa czystości i najpełniej realizuje się powszechne powołanie do świętości.

Należy zauważyć, że recenzowana publikacja przywołuje nietracące swej aktualności nauczanie Kościoła dotyczące małżeństwa i rodziny oraz ukazuje potrzebę wychowania do miłości. To zadanie mają realizować: Kościół hierarchiczny, rodziny, środowiska, parafie i całe społeczeństwo. Wówczas miłość stanie się podstawą co-

dzienności i powszechnym obowiązkiem. Człowiek wzrastając w rodzinie, realizuje swe zadania nakreślone przez Boga, spełnia obowiązki, uspołecznia się, okazując miłość, dzieli się otrzymanymi dobrami. W trud rodzinnego wychowania do miłości winien się włączyć Kościół ze swoim programem duszpasterskim, przekazując dojrzałą koncepcję miłości chrześcijańskiej. W świecie, w którym dostrzega się kryzys wartości, upadek instytucji małżeństwa i rodziny, a w wychowaniu pomija się integralny rozwój osoby ludzkiej z uwzględnieniem szczególnie wartości religijnych i moralnych, zwrócenie uwagi na realizację świętości w tej najmniejszej komórce społecznej jest bardzo ważne i konieczne do nowego odczytania.

Zaprezentowana w książce bibliografia jest bardzo bogata. Autorka zgromadziła obszerny materiał źródłowy i literaturę pomocniczą. Na literaturę źródłową złożyły się: nauczanie Soboru Watykańskiego II, nauczanie papieży od Leona XII po Benedykta XVI, dokumenty Stolicy Apostolskiej, dokumenty Kościoła w Polsce oraz dokumenty Kościołów partykularnych w innych krajach.

Publikację tę warto polecić wszystkim tym, którym wychowanie do miłości zostało powierzone, jak i tym, którzy stale w niej wzrastają – rodzicom i małżonkom.

Magdalena Parzyszek
Katedra Pedagogiki Rodziny KUL

Ks. Józef S t a l a, *W kierunku integralnej edukacji religijnej w rodzinie. Próba refleksji nad nauczaniem Jana Pawła II w kontekście polskich uwarunkowań*, Tarnów: Wydawnictwo Polihymnia 2010, ss. 430.

Już sam tytuł książki księdza Józefa Stali wskazuje na główny problem, który podejmuje autor. Zadanie, które sobie stawia, to szerokie ukazanie integralnej edukacji religijnej w rodzinie w świetle nauczania Jana Pawła II w kontekście konkretnych polskich uwarunkowań. Na całość pracy składają się cztery rozdziały: I – *Tło historyczno-doktrynalne*, II – *Założenia edukacji religijnej w rodzinie*, III – *Teocentryczno-chrystopologiczny charakter edukacji religijnej w rodzinie*, IV – *Personalistyczny charakter edukacji religijnej w rodzinie*.

W rozdziale pierwszym dokonano wnikliwej analizy uwarunkowań historyczno-doktrynalnych edukacji religijnej w środowisku rodzinnym. W sposób szczególny został uwzględniony kontekst społeczno-polityczny i szkolno-wychowawczy w Polsce w latach pontyfikatu Jana Pawła II (1978-2005). Autor ujawnia czytelnikowi szeroko rozumianą wizję pedagogiczną i teologiczną Jana Pawła II, na tle której prezentuje się zagadnienie edukacji religijnej w rodzinie. Podstawą jego koncepcji edukacyjnej